

† 'Ο 'Εφέσον Παῖσιος † 'Ο 'Ηρακλείας Πανάρετος † 'Ο Κυζίκου
 'Ιωακείμ † 'Ο Νικομηδείας Διονύσιος † 'Ο Χαλκηδόνης Γεράσιμος
 † 'Ο Δέρκων Γεράσιμος

† 'Αμασείας Σωφρόνιος † 'Ο Βόσνας Διονύσιος † 'Ο Ρόδου 'Ιγνά-
 τιος † 'Ο Μελενίκου Διονύσιος † 'Ο Τραπεζοῦντος Γρηγόριος † 'Ο
 Σαμακοβίου Ματθαῖος».

Ντούκени καὶ Κασκάπανι (Θρακικὴ Παράδοσις).—'Ο κ. 'Αχ. Θ.
 Σαμοθράκης μᾶς ἀπέστειλε τὴν κατωτέρω Θρακικὴν παράδοσιν τὴν
 ὁποίαν ἐδημοσίευσεν κατὰ τὸ 1903 εἰς τὴν «'Αττικὴν Ἱριδα». Δὲν μετέβα-
 λε τίποτε ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης προσθέσας, μόνον μερικὰ
 εἰς τὸ τέλος.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ 'Ανδρονίκου τοῦ Β'. ἔν τινι πόλει τῆς Θρά-
 κης τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν διασώζεται, πῦθάνον μεταξὺ Καλλιπόλεως
 καὶ Μαδύτου κειμένης, ἔζη κόρη πανευδαίμων. Πατέρα εἶχε τὸν ἄρχοντα
 τῆς πόλεως, μητέρα δὲ καταγομένην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Βυ-
 ζαντίου.

Ἐν τῇ κόρῃ ταύτῃ τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρει ἡ παράδοσις,
 ἀλλ' οὔτε τὸ οἰκογενειακὸν αὐτῆς διεσέσεν ὄνομα, ἢ δύνατο νὰ διακρίνη-
 τις τὸ ἀνάστημα τῆς 'Αρτέμιδος καὶ τὴν κάλλη τῆς 'Αφροδίτης. Ἦτο κό-
 ρη μολὶς 18 ἀριθμοῦσα Μαῖους κόρη τέλειος ζωῆς καὶ σφοδρίους παρθε-
 νικοῦ.

Τὰ πάντα, γονεῖς, νεότης, κάλλη καὶ πλούτη, μέλλον φαιδρὸν καὶ τι-
 μὴ τῇ ἐμειδίω. Ἄλλ' ἵνα καθ' ὅλα μία κόρη εἶναι εὐτυχὴς τί τῆς ἐλλεί-
 πει; Ἐν μόνον πρὸς τὸ ὅποιον ἡ διάνοια τῆς τείνει, ἔν καὶ μόνον διὰ τὸ
 ὅποιον προσπαθεῖ, διὰ τὸ ὅποιον παλμοὺς αἰσθάνεται εἰς τὸ ἄβρὸν τῆς
 στήθους, διὰ τὸ ὅποιον πλάττει ὄνειρα, εἰς τὸ ὅποιον τὰς ἐλπίδας τῆς πά-
 σας ἐμπιστεύεται καὶ τὸ ὅποιον καλοῦσιν ἔρωτα.

Καὶ δὲν ἤργησε νὰ εὔρῃ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας τῆς.

Ἡ κόρη τοῦ ἄρχοντος ἠγάπησε, καὶ ἠγάπησε δι' ὅλης αὐτῆς τῆς
 παρθενικῆς δυνάμεως, μὲ ὅλην τὴν ἀγνότητά, ἥτις περικλείεται εἰς ἔν
 ἄθῳρον πλάσμα, εἰς τὸν ἀγνὸν δ' αὐτῆς ἔρωτα ἀνταπεκρίθη νεαρὸς στρα-
 τιωτικὸς, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὁποίου πολεμικὸν μένος καὶ μαχῶν κε-
 ραυνὸς ἀνέθρωσκεν ἔτι. Νεανίας εἰκοσιδιετῆς περίπου ἔξ εὐγενοῦς καὶ αὐ-
 τὸς οἴκου, ἀναστήματος ὑψηλοῦ, μὲ στρατιωτικὸν παράστημα, τὸν σεβα-
 σμὸν εἰς τοὺς βλέποντας αὐτὸν ἐμπνέον.

Αἱ δύο αὐτὰ ψυχαὶ ἠγαπήθησαν, καὶ ἠγαπῶντο ὥς ἀγαπῶνται αἱ

τρυνόνες. Ἡ ἀπηνὴς ὅμως μοῖρα, ἡ χαλκόπους αὕτη θεὰ ἄλλα, φεῦ! τοῖς ἐπέκλωθε.

*
* *

Τοῦ νέου συγγενῆς οὐδεὶς ὑπῆρχε ζῶν, τῆς κόρης δὲ οἱ γονεῖς μετὰ χαρᾶς τῆς κόρης των τῆς προσφιλοῦς τὸν ἀγνὸν ἔμαθον ἔρωτα καὶ τὸν νέον ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας των ὡς ἴδιον ἐδέχθησαν τέκνον.

Ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου ὠρίσθη. Διαταγαὶ τοῦ ἀρχοντος ἐδόθησαν. Νὰ στολισθῇ ἡ πόλις ἅπασα, τὰ τῆς λαμπαδοφορίας ἔτοιμα νὰ εἶναι καὶ ὁ λαὸς εἰς τῆς ἀγαπημένης του κόρης τοὺς γάμους νὰ παρευρεθῇ.

Μεγάλη κίνησις ἀπὸ πρωΐας καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐπεκράτει. Μικροὶ καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες, γυναῖκες καὶ παρθέναι ἡτοιμάζοντο ποῖα κάλλιον νὰ ἐνδυθῇ τῆς ἄλλης τοὺς γάμους τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχοντος νὰ τιμήσῃ.

Θριαμβευτικὴ ἐστήθη ἀψὶς εἰς τὸ μέρος τῆς πόλεως ὁπόθεν ἡ γαμήλιος συνοδεία νὰ διέλθῃ ἔμελλε, χουσαῖς δὲ γαμήλια ἦσαν γεγραμμένα τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ὄνομα, ὀλίγον δὲ κατωτέρω τοῦ ἀρχοντος. Ἡ ὁδὸς ὁπόθεν ἔμελλον νὰ διέλθωσι, ἐστρώθη διὰ δαμασκηνῶν πολυτελῶν ταπήτων, κατάμεστος καλλιγρόων καὶ εὐδοκίων ἀνθέων, αἱ δὲ σειραὶ τῶν οἰκῶν ἐνθεν παρελθόν καὶ αὐταὶ ἐστολίσθησαν, τὰς θύρας τῶν οἰκῶν καὶ τὰ παράθυρα πλαῖσια ἐκ κισσοῦ καὶ πεύκης περιέθεν.

Ἡ οἰκία τοῦ ἀρχοντος ἦτο πλήρως πρὸς κεκλημένων. Ἐπὶ ἐπιχρύσου δὲ θρόνου καθήμενοι πατήρ καὶ μήτηρ ἐδέχοντο τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς ὁλοκλήρου τῆς πόλεως. Ἀληθῶς ὅποια εὐτυχία καὶ χαρὰ εἰς πατέρα ἢ μητέρα ὑπὸ τοιούτους καλοὺς οἰωνοὺς ἐκδίδοντας τὴν κόρην αὐτῶν.

Ἡ στέψις θὰ ἐγένετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἡ δὲ ὠρισμένη ὥρα ἔφθασε.

*
* *

Πολύφωτοι λαμπτήρες ἐξαργύμενοι ἐκ τῶν φατνωμάτων τῆς ἐκκλησίας ἐφώτιζον αὐτήν, ἥστραπτε δὲ ὁ ἐσωτερικὸς αὐτῆς διάκοσμος. Τὸ νεαρὸν ζεῦγος δι' ἀνθοστρώτων ὁδῶν διερχόμενον ἔφθασε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνῶ τὸ ἀσφυκτικῶς συνεσφιγμένον ἐκεῖνο πλήθος παρεμέριζε, καὶ τὸ εὐδαιμον ζεῦγος κατέλαβεν τὴν θέσιν αὐτοῦ.

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐτελείωσε καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐξέλθωσιν τῆς ἐκκλησίας.

Ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν αὐτοῦ, οὐδὲν δὲ νέφος ἐφαίνετο ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα. Ἡ ἔσπερινὴ μόνον αὔρα ἐφύσα ὀλίγον δροσίζουσα τὸ κάθιδρον ἐκ τοῦ συνωστισμοῦ πληθός. Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι τὰ πάντα εὐνοϊκῶς ἐνήργουν, ὅτι παράνυμφοι τοῦ γάμου ἐκλήθησαν. Καὶ ὅμως...

Ἡ νότιος παραλία τοῦ Μυτιλήνης πρὸ τοῦ 1912.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατασκηνώσεις εἰς τὴν παραλίαν Γάνου μετὰ τὸν σεισμόν
τῆς 27 Ἰουλίου 1912.

Μόλις ἐξῆλθον τῆς ἐκκλησίας καὶ φωναὶ ἀπαίσιοι τῶν κηρύκων ἠκούσθησαν διάτοροι. Ἀποτρόπαιαι ἠκούσθησαν κραυγαὶ καὶ αὐτῆς παγερώτεραι τῆς χιόνος . . . Τοῦρκοι, Τοῦρκοι . . .

Τὸ πλῆθος ἐκεῖνο διεσκορπίσθη ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ζητοῦν καταφύγιον. Πλεῖστοι ὑπὸ τῶν φευγόντων κατεπατήθησαν, γυναῖκες ἐκ φόβου ἀπέθανον, πολλοὺς τὸ παγερὸν φάσανον τῶν Ἀγαρινῶν εἰς τὸν Ἄδην ἔστειλε καὶ ὀλίγοι μόνον ἐσώθησαν φεύγοντες ἀνὰ τὰ ὄρη.

Ἡ μέχρι τῆς βοήθουσας τύχης, ἐγκατέλειπε τὴν κόρην, καὶ ἴσως διὰ παντός. Τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς κόρης ἀφοῦ ἐφόνευσαν ἀνηλεῶς, τὰς κεφαλὰς τῶν ἐπὶ λογχῶν διαπεράσαντες ἐδείκνυνον πρὸς αὐτὴν ὥς νὰ ἤθελον νὰ εἴπωσι εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ ἰδία τύχη τὴν ἀναμένει.

Πρὸ τῶν ποδῶν της δὲ τὸν νυμφίον πληγώσαντες ἡμιθανῆ σχεδὸν κατέλιπον.

Μεταξὺ τῶν ἀνθρωπομόρφων ἐκείνων τεράτων, ἔμεινε ἡ κόρη μόνη. Οὐδὲν πλέον ὑπολείπετο στήριγμα. Ἐστρέψε τὸ βλέμμα της πρὸς τὸν πατρικὸν οἶκον, ὡς ἐκεῖθεν τοῦλάχιστον ζητούσα τὴν βοήθειαν, ἀλλ' ἀπαίσιον θέαμα ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς της. Φλόγες σφαιρομήκειες ἐξερέοντο ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος ἐγένετο παίγνιον τοῦ πυρός.

Φωνὴ ἀπελκασίας ἔξεβαλε, καὶ τὸ πρῶτον της τὸ γλῆκος ἐκάλυψε διὰ τῶν ἀβρῶν χειρῶν της τὴν τύχην οἰκτεροῦσα.

Ἐμεινε μόνη ἀνὰ μέσον τῶν αὐτοθῶν, θηρίων τῶν ἀπαισίων Ὀσμαν. Ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν περιέφερον τὴν κόρην ὑβρίζοντες καὶ ἀτιμάζοντες αὐτήν, ὅτε μία φωνὴ βροντώδης ἀπήχησε . . . Στήτε . . . Ἡ βροντώδης αὕτη ἀλλ' ἀπελπισ φωνὴ ἦτο τοῦ νεαροῦ νυμφίου, ὅστις μόλις συνῆλθεν ἐκ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν ἔρριψαν τὰ ἀλύπητα πλήγματα τῶν Τούρκων, ξιφίρης ὥρμησεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγρίου καὶ χριστιανικὸν αἷμα διψῶντος πλήθους τὴν κόρην νὰ σώσῃ.

Ἀλλὰ φεῦ! Μόλις τῆς κόρης τὴν χεῖρα νὰ ἐγγίση ἠδυνήθη καὶ ἀλύπητον παγερὸν ξίφος κτύπημα τὸν ἠπλώσε κατὰ γῆς.

Εὐχαριστημένος ἀπέθνησκεν παρὰ τοὺς πόδας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἠγάπησεν ὑπερασπίζων αὐτὴν διὰ τῆς ἰδίας του ζωῆς.

Πόσον ἀπηνῶς σὲ κατατρέχει ἡ τύχη ὦ κόρη . . .

*
* *

Ἡ πόλις εἶχε μεταβληθῇ εἰς σφαγεῖον.

Ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀλοτελῶς, κατέναντι δ' αὐτοῦ ἀνέτειλεν ἡ τοῦ Ἐνδυμίωνος ἐρασθεῖσα, ὥχρὰ καὶ τὴν ὄψιν ὅλως ἀπαίσιον, κρυπτομένη, ὅπσιν σθεν ζοφερῶν νεφῶν ὡς καὶ αὐτὴ νὰ ἐφοβεῖτο ἀπὸ τῆς ἀγρίας ὄψεως τῶν

ὀπαδῶν τοῦ Μωάμεθ. Ὀλίγον ἔτι ἔρριψε τὰς ψυχρὰς αὐτῆς ἀκτῖνας καὶ ἄφαντος ἐγένετο. Ζοφερόν σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν, τὸ δὲ σκότος ἦτο ψηλαφητόν.

Ἡ κόρη ὁμῶς τί ἀπέγεινε :

Ἀπαίσιον οἰωνὸν τὸ ἀγροῖκον ἐκεῖνο πλήθος τὴν ἔκλειψιν τῆς σελήνης ὑπολαβόν, ἀφοῦ ἐξήγαγε τὴν κόρην μακρὰν τῆς πόλεως ἐφυλάκισεν εἰς τινὰ πύργον.

Τὸ μέρος δὲ τοῦτο ὠνόμασαν οἱ μεταγενέστεροι ΚΗΙΖΚΑΠΙΑΝ ὅπερ τουρκιστὶ σημαίνει φυλακὴν κόρης. Τοῦτο εἶναι τὸ ἐκ παραφθορᾶς καὶ σήμερον ἔτι ὑπάρχον χωρίον Κασκαπάνι καλούμενον.

*
* *

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἀποφυλακίσαντες τὴν κόρην ὠδήγησαν πρὸς τὴν παραλίαν. Λέμβος μετὰ 12 κωπηλατῶν καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἀνέμενεν αὐτήν, ἵνα ὡς δῶρον αὐτὴν προσφέρει εἰς τὸν σεπτὸν τοῦ βασιῶ. Ἡ διαταγὴ τῆς ἀναχωρήσεως ἐντὸς ὀλίγου ἐδόθη καὶ ὁ λέμβος διέσχιζε τὸν μελανεῖμονα πόντον, τὰ ὕδατα τοῦ ὁποίου ὑπὸ τῆς κοφρᾶς διακείμενα περιέβαλον αὐτὴν διὰ πλυσίου ἀφορίζοντες, καταλύοντες εἰς ὕδατιν φασφορίζουσαις τὰς πρῶ-
τῶν ἀκτῖνας τοῦ εὐεργέτου ἡλίου, εἰς καλαζία ἐνάλιον.

Ἡ λέμβος ἀπεμακρύνεται τῆς πατρίδος, λέγουσι δὲ ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ λέμβος ἐπροχώρει, ἡ κόρη ἔρριπτε χῶμα εἰς τὴν θάλασσαν ἔνθεν κακείθεν τῆς λέμβου, τὸ ὅποιον πρὶν εἶναι ἐπιβασθῇ εἶχε λάβῃ μεθ' ἑαυτῆς ἐκ τοῦ πατρικοῦ ἐδάφους. Ἀλλ' ὃ τοῦ θανάτου. Ἡ θάλασσα μετεβάλλετο εἰς ξηράν. Ἐρριπτεν ὅλον ἐν, μέχρις οὗ ἐσώθη τὸ χῶμα. Τὴν ποδεάν της τέλος λύσασα καὶ τινάξασα αὐτὴν ἔρριπεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀλλὰ μετ' αὐτῆς διαφυγοῦσα τὴν προσοχὴν τῶν φρουρῶν ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οὕτω ἐτελείωσαν τὰ βιάσανά της.

Τὸ μέρος τοῦτο εἰς τὸ ὅποιον ἐσώθη τὸ χῶμα καὶ ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὰ ὕδατα ὠνομάσθη τουκεντή, τοῦτέστι ἐσώθη.

Ἐκ τοῦ τουκεντή δὲ τούτου προέκυψε τὸ σημερινὸν Ντουκένι.

Τὴν ὥραίαν ταύτην παράδοσιν συνάμα δὲ καὶ εὐφυᾶ φέρουσιν ἀνὰ τὰ στόματά των οἱ κάτοικοι τῶν δύο χωριδίων τούτων, μετ' ἐγκανχήσεως μάλιστα καὶ ὑπερηφανείας δεικνύοντες καὶ ὑψωμά τι, παριστάνον συμβολικῶς τὴν λέμβον ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡ κόρη ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν.

*
* *

Ἡ ὥς ἄνω παράδοσις φαίνεται ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ τὴν γεωλογικὴν

διάπλασιν τοῦ ἐδάφους, ὀφειλομένην εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου βραδέως μὲν ἀλλὰ σταθερῶς γινομένης προσχώσεις.

Ὁ Α. Viquesnel διασχίσας τὴν Θράκην, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, καὶ περιγράφων τὸν Ἐβρον¹⁾, ἀναφέρει ὅτι οἱ γεωγραφικοὶ χάρται μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐσημείου εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Θράκης, κόλπον εἰσχωροῦντα μεταξὺ Αἴνου, Φέρετζικ (Φέρραι) καὶ Κεσσάνης. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὅμως, προσθίεται, ὁ κόλπος ἐκεῖνος, ἔχων τὸν μυχὸν τοῦ εἰς τὰς Φέρρας, εἶχε μεταβληθῇ εἰς λειμῶνα πλήρη ἑλῶν κατὰ τὸ θέρος καὶ πολλάκις πλημμυροῦντα κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἀσφαλῶς ὁ λειμὼν οὗτος τοῦ Viquesnel, εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ δέλτα τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου σχηματισθεῖσα νησίς, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Γκισοῦρ-Ἀντά, περὶ τῆς ὁποίας τόσος ἐγένετο λόγος κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, κατὰ τὴν διαχάραξιν τῶν Ἑλληνο-τουρκικῶν συνόρων, καὶ ἡ ὁποία ἐπεδικάσθη τελειωτικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄλλοτε, ἐξακολουθεῖ, ὁ αὐτὸς συγγραφεύς, τὰ πλοῖα τῆς Αἴνου ἀνέρχοντο τὸν ποταμὸν μέχρι τῆς Ἀδοκάνης ὁποῦ μεταφέροντα φορτίον 80—350 στατήρων ($3\frac{1}{2}$ — $15\frac{1}{2}$ τινεὺς πρὸς τοῦτον).

Ἦδη ὅμως, τὸ ἀπὸ Αἴνου μέχρι Φέρετζικ διάστημα, δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ παρὰ ἀπὸ μικρὰ πλοῖα καὶ μικρὰ βαρῆματα (βάρες). Τὰ μεγάλα πλοῖα σταματοῦν πλησίον τῆς τελευταίας κατὰ τὴν πόλεως ὅπου φέρεται τὰ ἢ μεταφορὰ ἐμπορευμάτων.

Τοῦτο εἶναι ἀληθές, οἱ δὲ παλαιότεροι τῶν κατοίκων ἐνθυμοῦνται ὅτι τὰ πλοῖα προσωρμίζοντο παρὰ τὸ ἐπὶ τῶν φρουρίων τῆς πόλεως παρὰ τὴν θέσιν (Τσουκαλαριὰ) ὅπου σώζονται ἀκόμη καὶ σήμερον οἱ κρείκοι εἰς τοὺς ὁποίους προσέδενον αὐτά.

Ἐπίσης καὶ παρὰ τὸ Κουροῦ-Τὰς ἡμίσειαν ὥραν περίπου πρὸς Βορρᾶν τῆς πόλεως.

Κατὰ τὸν Βιργίλιον (Αἰνείαδος Γ, 16—18) ἡ Αἶνος ἦτο παραλία εἰς τὸ βάθος ἐνὸς κόλπου ὅπου ὁ Αἰνείας φεύγων ἐκ Τροίας ἠναγκάσθη νὰ προσορμισθῇ εἰς τὰ Θρακικὰ παράλια ἐνῶ σήμερον ἡ πόλις ἀπέχει ἡμίσειαν καὶ πλέον ὥραν ἀπὸ τῆς παραλίας.

Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων ἡ θάλασσα ἔφθανε μέχρι τοῦ κεντρικοῦ φρουρίου κατὰ τὴν ρητὴν μαρτυρίαν τοῦ

1) A. Viquesnel: Voyage dans la Turpuie d'Europe.—Description physique et geologique de la Thrace,—avec 54 planches in folio. (Τόμ. Β', σελ. 268).

Ἡ Χώρα τῶν Γανοχώρων πρὸ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1912.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μέγαρον Στρατιᾶς Θράκης ἐν Ἀδριανουπόλει ἐπὶ Ἑλληνικῆς
Διοικήσεως τῆς Θράκης 1920—1923.

Ἀπὸ τὴν Συλλογὴν Α. Σαμοθράκη.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ Θ. ΣΑΠΦΟΡΑΚΗ
ΑΧ. Θ. Σαπφοράκη
Θρακική Αθήνη
1.12.1941
n. 404-411
ΝΤΟΥΚΕΝΙ ΚΑΙ ΚΑΣΚΑΠΑΝΙ
(Θρακική Παράδοσις)

Αχ. Θ. Σαπφοράκη
Θρακική Αθήνη
1.12.1941
n. 404-411
ΝΤΟΥΚΕΝΙ ΚΑΙ ΚΑΣΚΑΠΑΝΙ
(Θρακική Παράδοσις)

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀνδρονίκου τοῦ Β΄ ἔν τινι πόλει τῆς Θράκης τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δέν διασώζεται, πιθανόν μεταξὺ Καλλιπόλεως καὶ Μαδύτου κειμένης, ἔζη κόρη πανευδαίμων. Πατέρα εἶχε τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως, μητέρα δέ καταγομένην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Βυζαντίου. -

Ἐν τῇ κόρῃ ταύτῃ τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δέν ἀναφέρει ἡ παράδοσις, ἀλλ' οὔτε τὸ οἰκογενειακὸν αὐτῆς διέσωσεν ὄνομα, ἡδύνατο νὰ διακρίνη τις τὸ ἀνάστημα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τὰ κάλλη τῆς Ἀφροδίτης. Ἦτο κόρη 18 μόλις ἀριθμοῦσα Μαῖους, κόρη πλήρους ζωῆς καὶ σφρίγγους παρθενικοῦ. -

Τὰ πάντα, γονεῖς, νεότης, κάλλη καὶ πλούτη, μέλλον παιδρὸν καὶ τιμὴ τῇ ἀρετῇ. Ἀλλ' ἕνα καθ' ὅλα μία κόρη εἶναι εὐτυχὴς τί τῆς ἐλπίσει. Ἐν μόνον πρὸς τὸ ὅποιον ἡ δόξα τῆς κτείνει, ἐν καὶ μόνον διὰ τὸ ὅποιον προσφιλεῖ διὰ τὸ ὅποιον παλμούς ἀισθάνεται εἰς τὸ ἄβρον τῆς στήθος, διὰ τὸ ὅποιον πλάττει ὄνειρα, εἰς τὸ ὅποιον τὰς ἐλπίδας τῆς πάσας ἐμπιστεύεται καὶ τὸ ὅποιον καλοῦσιν ἔρωτα.

Καὶ δέν ἤργησε νὰ εὕρῃ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας τῆς. -

Ἡ κόρη τοῦ Ἀρχοντος ἠγάπησε, καὶ ἠγάπησε δι' ὅλης αὐτῆς τῆς παρθενικῆς δυνάμεως, μέ ὅλην τὴν ἄγνότητα ἥτις περικλείεται εἰς ἓν ἄβρον πλάσμα, εἰς τὸν ἄγνόν δ' αὐτῆς ἔρωτα ἀνταπεκρίθη νεαρός στρατιωτικὸς, εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ὁποίου πολεμικὸν μένος καὶ μαχῶν κεραυνὸς ἀνέθρυσεν ἔτι. Νεανίας εἰκοσιδιετῆς περίπου ἔξ εὐγενοῦς καὶ αὐτὸς οἴκου, ἀναστήματος ὑψηλοῦ, μέ στρατιωτικὸν παράστημα, τὸν σεβασμὸν εἰς τοὺς βλέποντας αὐτὸν ἐμπνέον. -

Αἱ δύο αὗται ψυχαὶ ἠγαπήθησαν, καὶ ἠγαπῶντο ὡς ἀγαπῶνται αἱ τρυγόνες. Ἡ ἀπηνὴς ὅμως μοῖρα, ἡ χαλκόπους αὐτῇ θεᾷ ἄλλα, φεῦ ! τοῖς ἐπέκλωθε. -

οοο

Τοῦ νέου συγγενῆς οὐδεὶς ὑπῆρχε ζῶν, τῆς κόρης δέ οἱ γονεῖς μετὰ χαρᾶς τῆς κόρης των τῆς προσφιλοῦς τὸν ἄγνόν ἔμαθον ἔρωτα καὶ τὸν νέον ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας των ὡς ἴδιον ἐδέχθησαν τέκνον. -

Ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου ὠρίσθη. Διαταγαί τοῦ ἄρχοντος ἐδόθησαν: Νά στολισθῇ ἡ πόλις ἅπασα, τά τῆς λαμπαδοφορίας ἔτοιμα νά εἶναι καί ὁ λαός εἰς τῆς ἀγαπημένης του κόρης τοὺς γάμους νά παρευρεθῇ. —

Μεγάλη κίνησις ἀπὸ πρωῒας καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐπεκράτει. Μικροὶ καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες, γυναῖκες καὶ παρθένοι ἠτοιάζοντο ποῖα κάλλιον νά ἐνδυθῇ τῆς ἄλλης τοὺς γάμους τῆς θυγατρὸς τοῦ ἄρχοντος νά τιμήσῃ. —

Θριαμβευτικὴ ἐστήθη ἀφίς εἰς τὸ μέρος τῆς πόλεως ὁπόθεν ἡ γαμήλιος συνοδεία νά διέλθῃ ἔμελλε, χρυσοῖς δέ γράμμασι ἦσαν γεγραμμένα τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ὄνομα. Ὀλίγον δέ κατωτέρω τὸ τοῦ ἄρχοντος. Ἡ ὁδὸς ὁπόθεν ἔμελλον νά διέλθωσι, ἐστρώθη διὰ δαμασκινῶν πολυτελῶν ταπήτων, κατὰ μεστος καλλιχρόων καὶ εὐδόσμων ἀνθέων, αἱ δέ σειραὶ τῶν οἰκιῶν ἔνθεν κακεῖθεν καὶ αὐταὶ ἐστολίσθησαν, τὰς θύρας τῶν ὁποίων καὶ τὰ παράθυρα πλαίσια ἐκ κισσοῦ καὶ πεύκης περιέθεον. —

Ἡ οἰκία τοῦ ἄρχοντος ἦτο πλήρης προσκεκλημένων. Ἐπὶ ἐπιχρύσου δέ θρόνου καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ μήτηρ ἐδέχοντο τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς ὅλης πόλεως. Ἀληθῶς ὅποια εὐτυχία καὶ γὰρ εἰς πατέρα ἢ μητέρα ὑπὸ τοιούτους καλὰς οἰωνοὺς ἐκδίδοντας τὴν κόρην αὐτῶν. —

Ἡ στέφισ θά ἐγένετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἡ δέ ὠρισμένη ὥρα ἔφθασε. —

οοο

Πολύφωτοι λαμπτήρες ἐξαρτώμενοι ἐκ τῶν φατνωμάτων τῆς ἐκκλησίας ἐφώτιζον αὐτὴν ἥστραπτε δέ ὁ ἐσωτερικὸς αὐτῆς διάκοσμος. Τὸ νεαρὸν ζεῦγος δι' ἀνθοστρώτων ὁδῶν διερχόμενον ἔφθασε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐνῶ τὸ ἀσφυνκτικῶς συνεσφιγμένον ἐκεῖνο πλῆθος παρεμμέριζε, καὶ τὸ εὐδαιμον ζεῦγος κατέλαβεν τὴν θέσιν αὐτοῦ. —

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐτελείωσε καὶ ἐπρόκειτο νά ἐξεέλθωσιν τῆς ἐκκλησίας. —

Ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν αὐτοῦ, οὐδέν δέ νέφος ἐφαίνετο ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα. Ἡ ἐσπερινὴ μόνον αὔρα ἐφύσα ὀλίγον δροσίζουσα τὸ κάθιδρον ἐκ τοῦ συνωστισμοῦ πλῆθος. Θά ἐνόμιζέ τις ὅτι τὰ πάντα εὐνοϊκῶς ἐνήργουν, ὅτι παρὰ νυμφοὶ τοῦ γάμου ἀκλήθησαν. Καὶ ὅμως.....

Μόλις ἐξῆλθον τῆς ἐκκλησίας καὶ φωναὶ ἀπαίσιμοι τῶν κηρύκων ἠκούσθησαν διάτοροι. Ἀποτρόπαιαι ἠκούσθησαν κραυγαὶ καὶ αὐτῆς παγερώτεραι τῆς χιόνος..... Τοῦρκοι, Τοῦρκοι.....

Τό πλήθος ἐκεῖνο διεσκορπίσθη ἀνά τὰς ὁδοὺς ζητοῦν καταφύγιον. Πλεῖστοι ὑπὸ τῶν φευγόντων κατεπατήθησαν, γυναῖ-
κες ἐκ φόβου ἀπέθανον, πολλοὺς τό παγερόν φάσανον τῶν Ἀγα-
ρινῶν εἰς τὸν ἥδην ἔστειλε καὶ ὀλίγοι μόνον ἐσώθησαν φεύ-
γοντες ἀνά τὰ ὄρη.-

Ἡ μέχρι τῶς βοηθοῦσα τύχη, ἐγκατέλιπε πλέον τὴν
κόρην, καὶ ἴσως διὰ παντός. Τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς
κόρης ἀφοῦ ἐφόνευσαν ἀνηλεῶς, τὰς κεφαλὰς των ἐπὶ λογχῶν
διαπεράσαντες ἐδείκνυον πρὸς αὐτὴν ὡς νὰ ἤθελον νὰ εἴπωσι
εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ ἰδίᾳ τύχη τὴν ἀναμένει.-

Πρὸ τῶν ποδῶν της δέ τὸν νυμφίον πληγώσαντες ἡμιθανῇ
σχεδὸν κατέλιπον.-

Μεταξὺ τῶν ἀνθρωπομόρφων ἐκεῖνων τεράτων, ἔμεινε ἡ κόρη
μὴ μόνον. Οὐδὲν πλέον ὑπολείπετο στήριγμα, Ἐστρεφε τό βλέμμα
της πρὸς τὸν πατρικὸν οἶκον, ὡς ἐκεῖθεν τοῦλάχιστον ζητοῦσα
βοήθειαν, ἀλλ' ἀπαίσιον θέαμα ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς της. Φλό-
γες οὐρανομήκεις ἐξερεῦγοντο ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ὅλος ἐκεῖνος
ὁ κολοσσὸς ἐγένετο πύργος τοῦ πυρός.-

Φωνὴ ἀπελπισίας ἐξέβλε, καὶ τό πρόσωπόν της τό γλυκὺ
ἐκάλυψε διὰ τῶν ἁβρῶν χειρῶν της τὴν τύχην οἰκτιροῦσα.-
Ἐμείνε μόνη ἐν μέσῳ τῶν αἰμαρῶν ἡρώων τῶν ἡρώ-
σίων ὁσπῶν. Ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν περιέφερον τὴν κόρην ὑβρί-
ζοντες καὶ ἀτιμάζοντες αὐτήν, ὅτε μία φωνὴ βροντώδης ἀπήχη-
σε.....Στῆτε..... Ἡ βροντώδης αὕτη ἄλλ' ἀπελπισ φωνὴ
ἦτο τοῦ νεαροῦ νυμφίου, ὅστις μόλις συνῆλθεν ἐκ τῆς καταστά-
σεως εἰς τὴν ὁποίαν ἔρριψαν τὰ ἐλύπητα πλήγματα τῶν Τούρκων,
Ξιφῆρης ὥρμησεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγρίου καὶ χριστιανικὸν αἷμα
διψῶντος πλήθους τὴν κόρην νὰ σώσῃ.-

Ἀλλὰ φεῦ! Μόλις τῆς κόρης τὴν χεῖρα νὰ ἐγγίσῃ ἡδυνή-
θη καὶ ἀλύπητον παγερόν ξίφος κτύπημα τὸν ἥπλωσε κατὰ γῆς.

Εὐχαριστημένος ἀπέθνησκε παρὰ τοὺς πόδας ἐκείνης, τὴν
ὁποίαν ἠγάπησεν ὑπερασπίζων αὐτὴν διὰ τῆς ἰδίας του ζωῆς.-

Πόσον ἀπηνῶς σέ κατατρέχει ἡ τύχη ὦ-κόρη.....

ο
ο ο

Ἡ πόλις εἶχε μεταβληθῇ εἰς σφαγεῖον.

Ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀλοτελῶς, κατέναντι δ' αὐτοῦ ἀνέτειλεν
εἰς τό στερέωμα ἡ τοῦ Ἐνδυμίωνος ἐρασθεῖσα, ὠχρὰ καὶ τὴν
ὄφιν ὅλως ἀπαίσιον, κρυπτομένη, ὅπισθεν ζοφερῶν νεφῶν ὡς καὶ
αὕτη νὰ ἐφοβεῖτο ἀπὸ τῆς ἀγρίας ὀφews τῶν ὀπαδῶν τοῦ Μωά-
μεθ. Ὀλίγον ἔτι ἔρριψε τὰς ψυχρὰς αὐτῆς ἀκτῖνας καὶ ἄφαντος
ἐγένετο. Ζοφερόν σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν, τό δέ σκότος ἦτο φη-

λαφητόν.-

Ἡ κόρη ὅμως τί ἀπέγεινε ;

Ἀπαίσιον οἰωνόν τό ἀγροῖκον ἐκεῖνο πληθος τήν ἐκ-
λειψιν τῆς σελήνης ὑπολαβόν, ἀφοῦ ἐξήγαγε τήν κόρην μακράν
τῆς πόλεως ἐφυλάκισεν εἷς τινα πύργον.-

Τό μέρος δέ τοῦτο ὠνόμασαν οἱ μεταγενέστεροι ΚΗΙΖ-
ΚΑΡΑΝ ὅπερ τουρκιστί σημαίνει φυλακήν κόρης. Τοῦτο εἶναι
τό ἐκ παράφθορᾶς καί σήμερον ἔτι ὑπάρχον χωρίον Κασκαπάνι
καλούμενον.-

ο
ο ο

Τήν ἐπομένην ἡμέραν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἀποφυ-
λακίσαντες τήν κόρην ὠδήγησαν πρὸς τήν παραλίαν. Λέμβος μετὰ
12 κωπηλατῶν καί ὑπό τὰς διαταγὰς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἀνε-
μενεν αὐτήν, ἵνα ὡς δῶρον αὐτήν προσφέρῃ εἰς τόν σεπτόν του
κύρρον. Ἡ διαταγή τῆς ἀναγκαστικῆς ἐντός ὀλίγου ἐδόθη καί ἡ
λέμβος διέσχιζε τόν μελανεῖμονα πόντον, τὰ ὕδατα τοῦ ὁποίου
ὑπό τῆς πύρας διχαζόμενα περιέβαλον αὐτήν διά πλαισίου
ἀφρίζοντος, καταλήγοντος εἰς ὁλοήν φωσφορίζουσαν εἰς τὰς
πρῶτας ἀκτῖνας τοῦ ἐπέρχοντος ἡλίου, εἰς γλαστράν ἐνάλειαν.

Ἡ λέμβος ἀπαμύκνιστο τῆς πατρίδος γῆς, λέγουσι δέ
ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ λέμβος ἀπρόσπυρρον. ἡ κόρη ἔρριπτε χῶμα εἰς τήν
θάλασσαν ἔνθεν κακεῖθεν τῆς λέμβου, τό ὅποῖον πρίν ἔτι ἐπιβι-
βασθῇ εἶχε λάβῃ μεθ' ἑαυτῆς ἐκ τοῦ πατρικοῦ ἐδάφους. Ἀλλ' ὦ
τοῦ θαύματος. Ἡ θάλασσα μετεβάλλετο εἰς ξηράν. Τήν ποδεάν
τῆς τέλος λύσασα καί τινάζασα αὐτήν εἰς τήν θάλασσαν. Ἀλλά
μετ' αὐτῆς διαφυγοῦσα τήν προσοχήν τῶν φρουρῶν ἔρριπεν ἑαυτήν
εἰς τήν θάλασσαν καί οὕτω ἐτελετώσαν τὰ βασανά της.-

Τό μέρος τοῦτο εἰς τό ὅποῖον ἐσώθη τό χῶμα καί ἔρ-
ριπεν ἑαυτήν εἰς τὰ ὕδατα ὀνομάσθη Πουκεντή, τούτέστι ἐσώθη

Ἐκ τοῦ τουκεντή δέ τούτου προέκυψε τό σημερινόν
Πτουκένη.-

Τήν ὡραίαν ταύτην παράδοσιν συνάμα δέ καί εὐφυᾶ φέ-
ρουσι ἀνά τὰ στόματά των οἱ κάτοικοι τῶν δύο χωριδίων, τούτων
μετ' ἐγκαυχῆσεως μάλιστα καί ὑπερηφανείας δεικνύοντες καί
ὑψωμά τι, παριστάνον συμβολικῶς τήν λέμβον ἀπό τῆς ὁποίας
ἡ κόρη ἔρριπεν ἑαυτήν εἰς τήν θάλασσαν.-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ἔρρι-
ψεν ὅτι
νεν, με-
χρὸς οὐ
ἐσώθη το
χῶμα.

* Η ὡς ἄνω παράδοσις φαίνεται ὅτι ἔχει σχέσιν μέ τήν γεωλογικὴν διάπλασιν τοῦ ἐδάφους, ὀφειλομένην εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου βραδέως μέν ἀλλά σταθερῶς γένομενας προσχώσεις. -

* Ο *A. Viquemel* διασχίσας τήν Θράκην, κατὰ τόν πρό παρελθόντα αἰῶνα, καί περιγράφων τόν Ἐβρον, ἀναφέρει ὅτι οἱ γεωγραφικοὶ χάρται μέχρι τῆς ἐποχῆς του ἐσημείου εἰς τὰ μεσημβρινά παράλια τῆς Θράκης, κόλπον εἰσχωροῦντα μεταξύ Αἴνου, Φέρετζικ (Φέρραι) καί Κεσσάνης. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του ὅμως, προσθέτει, ὁ κόλπος ἐκεῖνος ἔχων τόν μυχόν του εἰς τὰς Φέρρας, εἶχε μεταβληθῇ εἰς λειμῶνα πλήρη ἑλῶν κατὰ τό θέρος καί πολλάκις πλημμυροῦντα κατὰ τόν χειμῶνα. Ἀσφαλῶς ὁ λειμὼν οὗτος τοῦ *Viquemel*, εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ δέλτα τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου σχηματισθεῖσα νησίς, γνωστή ὑπὸ τό ὄνομα Γκιαούρ-Αντά, περί τῆς ὁποίας τόσος ἐγένετο λόγος κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, κατὰ τήν διαχάραξιν τῶν Ἑλληνο-τουρκικῶν συνόρων, καί ἡ ὁποία ἐπεδικάσθη τελειωτικῶς εἰς τὴν Ἀλλὰς, -

"Ἄλλοτε, ἐξακολουθεῖ, ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, τὰ πλοῖα τῆς Αἴνου ἐνῆρχοντα τόν ποταμὸν μέχρι τῆς Ἀδριανουπόλεως, μεταφέροντα φορτία 80-350 στατήρων (352 - 1512 τὸν νῦν περίσταν).

"Ἦδη ὅμως, τὸ ἀπὸ Αἴνου μέχρι Φέρετζικ διάστημα, δέν δύναται νά διεξαχθῇ παρά ὑπὸ μικρά πλοιάρια μικροῦ βυθίσματος (βάρκες) τὰ μεγάλα πλοῖα σταματοῦν πλησίον τῆς τελευταίας αὐτῆς πόλεως ὅπου ἐνεργεῖται ἡ μεταφορὰ τῶν ἐμπορευμάτων. -

Τοῦτο εἶναι ἀληθές, οἱ δέ παλαιότεροι τῶν κατοίκων ἐνθυμοῦνται ὅτι τὰ πλοῖα προσωρμίζοντο παρά τό ἐξωτερικόν φρούριον τῆς πόλεως παρά τήν θέσιν (Τσουκαλαριά) ὅπου σώζονται ἀκόμη καί σήμερον οἱ κρίκοι εἰς τοὺς ὁποίους προσέδενον αὐτά. -

* Ἐπίσης καί παρά τό Κουροῦ-Τὰς ἡμίσειαν ὥραν περίπου πρὸς Βορρᾶν τῆς πόλεως. -

Κατὰ τόν Βιργίλιον (Αἰνείαδος Γ, 16-18) ἡ Αἴνος ἦτο παραλία εἰς τό βάθος ἐνός κόλπου ὅπου ὁ Αἰνεῖας φεύγων ἐκ Τροίας ἠναγκάσθη νά προσορμισθῇ εἰς τὰ θρακικὰ παράλια ἐνῶ σήμερον ἡ πόλις ἀπέχει ἡμίσειαν καί πλέον ὥραν ἀπὸ τῆς παραλίας. -

① *A. Viquemel : Voyage dans la Turquie d'Europe. - Description physique et géologique de la Thrace, - avec 34 planches in folio. (τὸμ. Β, σφ. 268).*

Κατά τὸν μέσον αἰῶνα, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων ἡ θάλασσα ἔφθανε μέχρι τοῦ κεντρικοῦ φρουρίου κατὰ τὴν ῥητὴν μαρτυρίαν τοῦ ἱστορικοῦ Παχυμέρη (Βιβλ. Γ. 27) ὅστις διηγούμενος τὰ τῆς πολιορκίας τῆς Αἴνου ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὸ 1265 πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἐκεῖ φρουρουμένου ἐκπεσόντος Σουλτάνου τοῦ Ἰκονίου Ἀζατίνου, ἀναφέρει ὅτι τὴν μεθεπομένην τῆς συνθηκολογήσεως μετὰ τῶν πολιορκητῶν ἐνεφάνησαν τὰ πλοῖα τὰ ὅποια ἐντὸς ὀλίγου " Ἐνώρμουν πρὸς τοῖς λιμέσιν " (1)

Ὁ δὲ Κατακουζηνός (Τόμ. Β) ἀναφέρει ὅτι ἡ Βῆρα (νῦν Φέρραι) κατὰ τὸ 1312 ἐχρησίμευεν ὡς σταθμός τοῦ Βυζαντινοῦ ναυτικοῦ: " Ἐλθὼν δὲ εἰς Βῆραν ἔνθα αὐτῷ ὠρμίζοντο αἱ νῆες κατὰ τὸν Ἑβρὸν ποταμόν. " Ἐκ τῆς μαρτυρίας ταύτης φαίνεται ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν εἶχεν ὑποστῇ πᾶς σημερινὰς προσχώσεις, ὥστε καὶ μεγάλα πλοῖα ἠδύναντο νὰ ἀναπλέουν τὸν ποταμόν. -

Μετὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτενέστερα εἰς τὸν *Viqueznel*, ὅστις ἀναφέρει ὅτι, διερχόμενος ἀπὸ τὸ χωρίον *Solunja* (ἡ *Falkland*) κείμενον ἡμῶν ἡμεῖς ὅταν περίπου νοτιοδυτικῶς τῆς Κεσσάνης ἤκουσε πρὸς δυνάμει γέροντος ὅτι τὸ χωρίον *Kasakpāni* (*Rhiz-Kapan*) εὐρισκόμενον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους *Herdelaz-tépe* ἀνορθώθη αὐτῷ ἀπὸ τὰς ἀπαγωγὰς τὰς ὁποίας ἔκαμνον μέ τις βάρκες τῶν οἰκουσάροι καὶ μέχρι τοῦ χωρίου ἐκείνου. Ὑπολογίζεται δὲ ὅτι κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ γέροντος ὅστις ἤκουσε τὴν παράδοσιν ταύτην παρ' ἄλλου γέροντος, ὅστις ἦτο μάρτυς τοιοῦτων σκηνῶν, τὸ γεγονὸς θὰ συνέβη πρὸ ἑνὸς τοῦλάχιστον αἰῶνος ὅποτε ὁ κόλπος ἀπέβη δύσκολος καὶ εἰς αὐτὰς τὰς λέμβους. - (2)

Σήμερον τὸ *Κασκαμπάνι* εἶναι μεγόγειον χωρίον τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, τὸ δὲ *Ντουκένι* ἀγροικία (τσιφλίη) ἐν τῇ περιφερείᾳ Αἴνου, ἀπέχον τὰ μὲν πρῶτον περί τὰς δύο ὥρας ἀπὸ τῆς Κεσσάνης, ὁκτώ δὲ ἀπὸ τῆς Αἴνου, τὸ δὲ δεύτερον περί τὰς τρεῖς ὥρας Β.Α. τῆς Αἴνου. -

- (1) Βλέπε: Δ. Θ. Σαρκοφάγης, Ὁ Σουλτάνος τοῦ Ἰκονίου Ἀζατίνος καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πύξεως Αἴνου ὑπὸ τῶν Βουλγάρων τὸ 1265, εἰς *Ἐπετάσιον Ὁραματισμοῦ καὶ Ἐπετάσιον Ὁραματισμοῦ*, τόμ. Β, σφ. 47 καὶ 48.
- (2) Πρὸς: "Ὁραματισμοί", τόμ. ΧV, σφ. 170 καὶ 171.